

బదిలీతో కదిలిన సత్యం

పాఠశాలపట్టు హైస్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులు అక్కట్లించి బదిలీ అయ్యారని సోదరులంతా వొకటిపాటి యెర్పాటుచేశారు. ఈ యెర్పాటులో ప్రధాన ధూమికలు కేరళిషం, పూర్వభాద్రలవే అనాలి. దానికీ ప్రబలమైన కారణంకూడా లేకపోలేదు; అది వారి సంభాషణాక్రమంలో వెలువడుతూ వుంటుంది.

కొర్రవారు వచ్చేవరకూ వేచి వుండటండా ఇప్పుడే ఛార్జీ వహించి వాలసు రోజులపాటు విశ్రాంతి తీసుకోవాలనుకున్నాడు ప్రధానోపాధ్యాయులు కౌశల్యుగాడు.

అసినెంటు హెడ్ మాస్టరు, ముందు ఛార్జీ వొప్పగించే చేసుకోవలసినవారూ అయిన జైమలుగా రోజు సంజీవం వెలిబుచ్చడంతో స్థాఫులో దుమారం కేగింది.

అసలీ కార్యక్రమం ఇప్పుడే ప్రారంభం కావడంలోని ఆంతర్యం యెమిటో తెలుసుకోవాలనే తనతనా విశ్వాసానికి కండంగా ఆశ్చర్యం లేదు. ఎందుకనంటే దీనికంతకూ సంధాతలు, సంచాలకులు అయిన వారుకూడా వైయిద్దరే అనే అనుమానం వారికున్నది.

ఎంతో సున్నితంగా మెలగిన వారికైనా వా రెలాటివారో గ్రహించడం దుష్టరం. దావ్యావేషాల పటాటోపం అనండి, ఆధ్యాత్మికచింతనలో వారికిగల అకుంతిత దీక్షా ప్రభావం అనండి. ఏదో వొక కత్తి సంఘా

నికిగల పరికిలవాడగులను చాటించి వారికి రక్షణగా వుంటున్నది. అది యేదీ కాదు; అందరితో మంచిగావుండి అవసరం వొచ్చినప్పుడు సంమాలు తడుముచూచునే ఆనాడే భూతి తత్వం వారిలో గూడుకట్టుకొని వున్నదని వారికి సన్నిహితులైన కొందరు తీవ్రవాదులు నిందిస్తూవుండడం కూడా యీమధ్య పరిపాటైపోయింది.

అదనుకోసం అగివున్నవారిలో కొందరు యీనాడే మూటలూ పూవుల మూటలు విప్పకొంటున్నారు.

వీరందరికీ అధినేతగా వుండవలసిన కౌశల్యుగారిది అదొక విచిత్రమైన ప్రకృతి. వారికళ్ళల్లో మెరిసేదికదలసమీ కార్వణ్యమా కనుగొనాలంటే యెవ్వరి తరమాకాదు. వారసలు యెడటి వ్యక్తితో కళ్ళు విప్పి చూట్టాడరు. పట్టు విగించే పరిస్థితి వచ్చినా, వొట్టు మరచిపోక విషయాంతరంలోకి మళ్ళించి, పెదవులపై పారాజే చాడి

మట్టి కృష్ణమూర్తి

నవ్వుల పీఠికలతో ఇచ్చే సమాధినిఘంటా కాగలరు; లేదా, వీరంతరం వారికి వాస్తవ్యుడనమై వుండే భగవదీతను తెరచి "యోగస్థః కురు కర్మాణి సంగం త్యక్త్వా భవంజయ" అని ఆస్వాద్యక్రాంత మనస్కులై ఆకాశం చుటించే ఆధ్యాత్మికపు వెల్లువలో తెప్పలా తేలిపోగలరు.

వారికా స్థితి రానే రాకూడదు; వచ్చినా యింక భూప్రజల భూషణ దూషణలతో నిమిత్తంలేదు. ఆ వ్యస్థి అనిత్యమైన శరీరానికి మాత్రమే శాశ్వతయ్యని వారి ఆత్మవిశ్వాసం. ఏవైనా కష్ట సమస్యలకు పరిష్కారం కావలసివచ్చినప్పుడు, దెబ్బునివ్వడంలో రెక్కలు తేల్చువలసివచ్చినప్పుడు తరచుగా వారి కిలాటి సమాధినిష కలుగుతూ వుంటుంది.

మరి, వీరికి కేరళిషం పూర్వభాద్రలగా రలకూ గల ఆంతర్యం యొక్కడ అంటే నలుగురియెడటూ సమాధి కలిగించే సంగతు లేనో గుర్తించి రాకడక్కంతో చాటిం చుకుపోవడంలోనే అంటారు కొందరు మన ప్రత్యపరికిలవా నిష్ఠాకులు.

అసలు కార్యక్రమం మొదలవాలి, ముందుగా చూట్టాడవలసినవారెవరు? ఒకరు పేరుపెట్టి నిర్దేశించకపోయినా ఆ వాక్కు స్థానాన్ని బట్టి కేరళిషం గారికే సంక్రమించాలి వ్యాయంగా. ఇదీవరకు చాలా సభల కన్యకుల వహించి వాక్కుమక్కైతి కంటే మిన్నయైన అధికారపాటవంతో ప్రజానీకాన్ని ఉర్రూతలూగించిన వారికి, అయిదు పుచ్చిల అసందర్భపు సభ్యత్వంగా అయినా సమాజాన్ని నిర్వహించుకురావడం వొక రేకలోడి కాదు.

వర్సీలోనించి లేచి గుండలు సవరించుని, ఉత్తరీయం సారించుకుని సముగమైన వాక్కుటిమను కూడదీసుకుంటూ "సోదరులారా!" అన్నాడు.

వారి యీ సంబోధన యెంత గంభీరంగా వున్నదంటే, తొలి మేఘపు తొలి గర్జనకు బెదరిన రేళ్ళ పరుపులా యీ సభ అంతా తనమీదకే, మాపులు పరపివుంచాలన్నంత క్షేపితంగా వున్నది. కాని అనుభున్న దానికి విపరీతం జరగడంలో కేరళిషం గారి గాంతానికి దెబ్బ తగిలినట్లయింది—

అయినా తనంతటివాడు తను గదా! అందరూ యిటు చూడడానికి బదులు వారిలో వారు ఏదో నిర్మత్త్యంగా సంప్రదించుకోవడంతో మరొకమారు గొంతు పవరించుకొని, ద్వీగుణకృతమైన స్వరగాంభీర్యంతో తిరిగి ఆశ్చర్యం. "సోదరులారా" అని.

అంతరకూ ఆటువేపు కేరళిషి యేదో పట్టుదలగా వాదిస్తున్న పరకురావం ప్రతి వదనం పలకటంతో అతడయూ యిటు తిరిగి చూశారు.

ఉన్నవాడు ఉండలేక యిలా అన్నాడు పరకు. "అనూటలంటే నాకు మనా బెడకంపర మెత్తుకోస్తుంది సుమాండ! ఎకలో రాజకీయనాయకుడు ఎలకా ప్రచారం ప్రారంభించినట్టుగా వుంటుంది." అని— అనూట యొక్కయేక అనకుండా ప్రక్క వాళ్ళతో అన్నాడు. అయినా అందుకుని "ప్రస్తుతం మన వ్యవహారం అంతకంటే భిన్నంగా లేదుకదా" అనటం విన్నాడు కేరళిషం. ఆ గ్రహావేగాన్ని అణచుకుని సుంతున్నందుకు లాంఛనంగా యేదో వొకటి చెప్పాలి కనక యిలా మొదలెట్టాడు—

కేరళముల సంకల్పాధి కృతి

కాష్మీర్-కుసుం

ఇచ్చమిన నూనెలో నాకడికాదు

సుగంధి తప్పకకైతే మరూ

సాంటలక్స్

దురద, గడ్డలు, కాగ్గు, మెటివలకు

మైమలిలా

పునిధమిన మైసూర్ తాదువర్లు

నంజుగూడు-పండ్లపాడి

కృష్ణిరీపాది

నమ్మకమైన ఆ ఆయుర్వేద ఔషధములు.

విజయం: యువైకెడ కారకరక, కే, అందరవీరి; కుర్రామి అంది: గాంధీనగర్. విజయవాడ-3.

శతభిషం: ఈ సమావేశం యొందుకే
 ర్వానైసవోమీకు తెల్పు. గత అయిదారు
 సంవత్సరాలనించీ మన పాఠశాలను కడు
 సమర్థతతో నడిపించి, ఇంతటి వున్నతికి
 తెచ్చి, ఇప్పుడు కొన్ని ప్రత్యేక కార
 ణాలవల్ల మరో గ్రామానికి బదిలీఅయి వెళ్తు
 తున్న హెడ్ మాస్టరు కౌశ్యగారిని మన
 అందరి తరపునా అభినందిస్తున్నాను.
 వారితో కలిసి పనిచేసే భాగ్యం కల్గినందుకు
 గర్విస్తున్నాను.

పూర్వభాద్ర: శతభిషం గారన్న
 దానితో మనస్ఫూర్తిగా యేకీభవిస్తూ తిరిగి
 త్వరలోనే మన హెడ్ మాస్టరుగా రిక్క
 డికి చేరుకోగలరని ఆశిస్తున్నాను.

పరశు: వెళ్తున్నందుకు విచారంగానే
 వున్నది. అయినా తప్పని పరిస్థితి, ఏం
 జేస్తాం మరి?

గౌతమ: నాకు చాలా విచారంగా
 వున్నమాట ఖాయం, కాని మన చేతుల్లో
 యేమీ లేదుగదా!

గోవిందం: ఉన్నంతలో యధాశక్తి
 అందరూ కలిసివుండాలనిమాత్రమే నాకు
 తెల్పు. ఆపైన అంతా దైవాధీనం—

ఇంతవరకూ నిల్చునేవున్న శతభిషం
 గారు కౌశ్యగారి సరస నేవున్న కుర్చీలో
 కూర్చున్నారు.

మారీచ: అసలు నేనీ సందర్భంలో
 మాట్లాడా లనుకోవడంలేదు, ఉన్నవన్నీ
 పెద్దలే నెలవిచ్చేకారు గనక. కాని బాల్య
 చాపల్యం నన్ను ముందుకు నెట్టుతోంది.
 మీకందరికీ కోపంగా వుంటుందంటే మానే
 స్తాను.

శత: ఇంక చాలే ప్రారణో!—అధికార
 కంఠంతోనూ, చొరవని పురస్కరించుకునీ
 అన్నాడు.

“అత డూరుకొన్నా నే నూరుకోలేను,
 అయ్యో! ఇప్పుడో కాసేవో ఆగి ఛాత్రీ
 వొప్పగించుకోవాలైన వాణి నేను కనక
 కొన్ని అంతరంగిక విషయాలు అడక్క
 తప్పడంలేదు” అన్నారు చైనులు గారు పట్టు
 దలతో మొహం బిగించి. ఏదైనా వివాద
 గ్రస్తమైన విషయం వచ్చినప్పుడు వారి
 మొహం సమాజంగానే రంగు ఫీరాయిస్తూ
 వుంటుంది!—

“మరి యిప్పుడు బహిరంగంగా యేకరవు
 పెట్టడంలో మీ వుద్దేశ్యం?” అంటూ
 బాధ్యతగల వ్యక్తిలా ప్రశ్నించాడు
 పూర్వభాద్ర. మెడలోవున్న బిళ్ళమడత
 ఉత్తరీయం సవరించుకుంటూ కళ్ళు పెద్దవి
 చేసి అందరివంకా కలయజూశాడు. చైను
 లు గారిలా సమాధానం చెప్పారు—

చై: తమింఛాలి, సోదరు లనుకొన్నట్లు
 నాకేమీ దురుద్దేశంలేదు. తిరిగి మరొకరికి

సమాధానం చెప్పవలసినవాణ్ణి కనక ఖచ్చి
 తంగా తేల్చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను.
 డబ్బుతో కూడిన వ్యవహారం యెవరు చేస
 వేసుకుంటారు?

శత: మీ నెత్తిన ఇప్పుడేవీ కొంఠంత
 బరువు పడలేదు దేనికి కంగారు?

చై: కొండలూ, బండలూ మోయగల
 తాహతులేదు కనకనే—

“నికరంగా వచ్చిన లాభమేమిటో లెక్క
 జెప్పనుండి!” అని వ్యవహారం తేల్చే
 య్యాలనే ధోరణిలోనే అన్నాడు పరశు.
 కాని కట్టెలు యెగసనదోసినట్లయింది.
 ఎలాగో సద్దకోవాలని పూర్వభాద్ర
 అన్నాడు—

పూర్వ: వచ్చిన లాభానికి ఖర్చుకి సరే
 పోయింది. కాకపోతే ఇంకొ యాభేయిదుం
 బాతలా మాత్రం వనూలు కొవలసివున్నది.
 అది రాగానే మూలకెంద ఇసుక కట్టెయ
 గల్లు. దీని కింత రభసచేసుకుని యిక్క
 డించి వెళ్ళబోయేవారిని యింత ప్రారాన
 పెట్టడం మెందుకు? అంతగా అయితే ఆ
 యాభే నావిడ పజేయండి!

గౌతమ: మీరు తగ్గండి మహాశయా! ఇది
 మన సొంత సామ్రే్తే యిష్టం వచ్చినట్లు
 సాసలాయించుకోవచ్చు. ఎవరి జేబులో
 వున్నా యిద్దరూ కలిసి కాఫీ నేవించ
 వచ్చు.

పరశు: అవును, ఇది సంస్థ తాలూకుది
 అందులోనూ పిల్లల పుస్తకాలకని వనూలు
 చేసి కంపెనీవారిచ్చిన పర్సనల్ జిల్లో
 మిగిల్చింది. ఇందులో గారడీలు, బురిడీలు
 పనికిరావండి సార్!—రహస్యం తెలు
 పెటాననే ధీమా అతని మొహంపై ముద్ర
 చేసినట్లుగా కనబడింది—

చై: అందుకే నేనింత ఘటిగా అడగడం
 జరిగిందనుకోండి! లెక్కలు తేలకుండా
 వాళ్ళాకి వెడితే కాకిని పొడిచినట్లు పొడు
 స్తారా, మరేమేనా వున్నదా? ఏం ఖర్చు
 వెలిగించామని రొమ్ము విరుచుకు జెప్ప
 మంటారు?

శత: మీరు రొమ్ములు విరుచుకోవడం
 లేకుండానే మేం చెప్పకోగలం. అది
 మాకు వదిలేయ్యండి!

చై: అయితే మీకే ఛార్జీ వొప్పగించు
 కోండి!

పూ: వల్లకాదు, సీనియర్ యల్. టి.
 వుండగా వారు వప్పగించుకుంటే యెవరికి
 నామూరా అంటారు?

మా: చిత్రం చిత్రం! మీ నిఘంటువులో
 యీనాటినించీ కొత్తపదాలు చేరుస్తున్న
 టున్నారు?

—వెంటనే సమాఖినిష్ఠలయిక కౌశ్యగ
 గారి నుద్దేశించి వారికి వివరణాలన్నంత

నిగనిగలాడు దీర్ఘ కుంతలాలు పెరుగుటకు

కేశవర్ధని ని వాడండి.

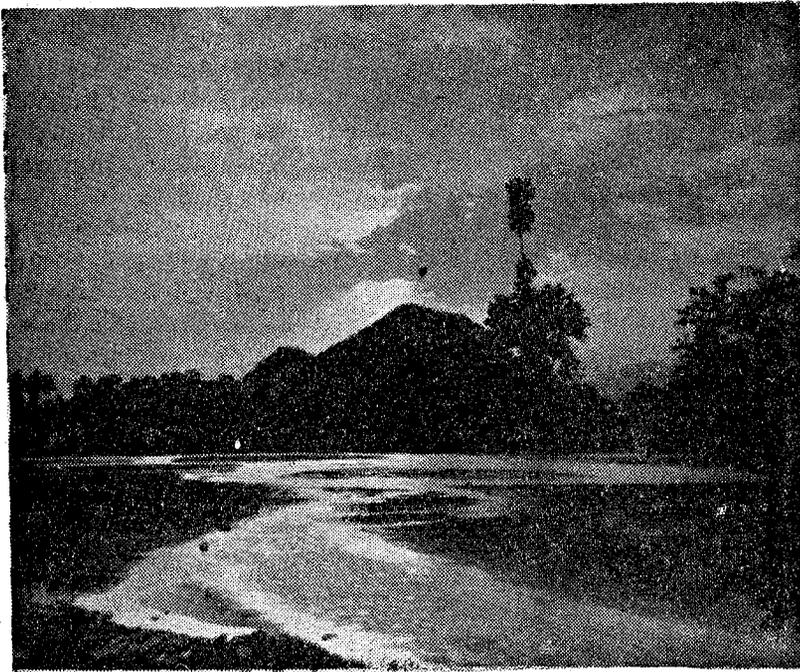
కలలో దురదను,
 కురువులను
 మాన్పండి. పెం
 ట్రుకలు రాలుట
 ఆపండి. కేశా
 లను ఆకాలలో
 నెరియనివ్వకండి.

నెరియటం ఆలశ్యం కానివ్వండి. నిగనిగలాడు పొడు
 గైన కుంతలాలు పొందండి.

కేశవర్ధని వాడి, మీ కేశ సౌందర్యకోశ ప్రదర్శించండి.
 పాంఛా వాడి, కేశకుభత, నువాసన పొందండి.

కేశవర్ధని అ. 14; పాంఛా అ. 14, పోస్టెజి అడనం. అన్నిచోట్లా లభించును.

కేశవర్ధని ప్రాడక్టు, కోయంబత్తూరు.

“యెలుతురంతామేసి
యేరు నెమరేసింది”

ఫోటో : బి. అప్పారావు - మద్రాసు

★ బదిలీతో కదిలిన సత్యం ★

విగ్రగా యిలా అన్నాడు గోవిందం—
“ఇంతకీ యిందంతా మన కంప్యూటర్లనా?
వారు చెప్పేనేమీనా వున్నా?” అని.

పరశు: అవుండోయ్, అసలు వారిని
దుచ్చేటోయి మనలో మనం తన్నుకులాడు
కుంటున్నాం.

చై: ఎవ్వరు చెప్పినా నే నడిగినదానికి
ప్రత్యుత్తరం సక్రమంగా రాకపోతే యీ
బాధ్యత వైస చేసుకునేమాట మర్చి—

“ఇంత చిన్న విషయాని కిలా బిర్రలగి
యడం నాకు వచ్చలేదు” అన్నాడు
పూర్వ్యాభాద్ర. ఎక్కంటి అడిగితే దాని
నంత వేలికగా తీసిపారేయ్యాలనుకుంటే
యిలా అందుకున్నాడు మారీచ—

చూ: మీకు ఏనాడు ఏది వచ్చింది?
అయినా అడ్డమైన లెక్కలూ వచ్చన్నా వైన
నేనుకుని వివరాలు చెప్పమంటే అంత
త తరబి తర లాడతా రెండుకూ? కాకున్నీ
కొటి గడ్డలకు వేసినట్టు కుర్రకుంకలదగ్గర
వసూలుచేసి జమా ఖర్చులు చెప్పమంటే
బాన్ దేవ్ అంటారేం?

కళ: సోదరుడు తొందరపడి మాట్లాడు
తున్నాడు.

చూ: తొందర మాటలు నావి కాదు,
మీవి.

పరశు: ఇంతనేపట్టిం చీ మనం మల్లా
గుల్లలు పడుతున్నా వారు మాట్లాడకపోవ
డానికి కారణం?—ఈ మాట కచ్చగానే
అడిగాడు—

చూ: మరేముందిలే, చిత్తుకాయితాల
బుట్టలో పడ్డ చెత్త బిల్లుల సంగతి అయి
వుంటుంది—యీ మాటకు వెనకటి చరిత్ర
కొంత వుండడంవల్ల కొందరు పకాలున
నవ్వారు. కళభిషం ఉగ్రుడై ముందలింప
బోయాడు.

కళ: మీరంతా బాధ్యత అనేది తెల్పు
కోకుండా కుర్రతనంగా మాట్లాడుతు
న్నారు. ఎవ్వరితో మాట్లాడుతున్నారో
కూడా గుర్తించడంలేదు—

పరశు: తెల్పుకునే వున్నాం మహాశయా!
తమ దయవల్ల ఇంకా మా కంఠ మైమరపు
రాలేదు—అంటూ కాళయ్యగారివంక
జాళాడు. ఇంక లాభం లేదనుకొన్నారో
యేమో ఆయనా ఉపక్రమించారు—

కాళ: అయ్యా, నాదొక మనవివున్నది.
చూ: వినుడు! వినుడు!!

కాళ: గౌరవసభ్యుడు నిజంగానే బాల్య

చాపల్యంతో భాషిస్తున్నాడు. దీనిని
వగులుకుని త్వరలో అభివృద్ధికి రాగలడని
నా ఆశ.

గౌ: కళమానం భవతి కళాయుః.
కాళ: ఇందాకట్టిం చీ పరధ్యానంబో
వుంటున్నందువల్ల మీ మాటలు అంతగా
పట్టించుకోలేకపోయాను. అసలు విషయం
—చెనులుగా రడిగిన లెక్కలసంగతి సబ
లైనదే అంటాను. కాని దాని కింతకీ
బాధ్యతవకో మీరూ అలోచించాలి.
నాకు ఆంతరంగికు లైనటువంటి కళభిషం,
పూర్వ్యాభాద్రలగారలనే అందుకు నియమిం
చాను. జమాఖర్చులు తయారుచేసి అట్టే
పెట్టాడు. ఇంకా చాలావరకూ వసూలు
కావలసివున్నదని పూర్వ్యాభాద్ర చెప్పినట్టు
గుర్తు—ఇద్దరికీ మాట తభావతు రానే
వచ్చింది, అది వారి సమాసిఫలితమో, లేక
తగినంత ముందుజాగ్రత తీసుకోకపోవడం
వల్లనో—ఏమైనా కప్పెట్టుకోక తప్పదుగా!
పూర్వ్యాభాద్ర ఆ మాటనే వునశ్వరణ చేసు
కుంటున్నాడు.

పూర్వ్యా: చాలా యొక్కడండీ, యాభై
యైదుంబావల.

పరశు: గొప్ప సత్యమిది, గొప్ప సత్య
మిది తెలుసుకోండియో! తెలుసుకోం
డయో!!

కళ: వేళాకోళాలకీ వెక్కిరింతలకీ ఇది
బాధ మీటింగ్ కాదు భాయి!

చూ: చిత్రం, అర్థమాతూ నేవుందిగా, ఇర
వయ్యో కళాబృహ్మ ఇనపవదువుల మార్కె
టింగ్, అని.

గౌ: తెలియక అడుగుతున్నాను, దేవర
వారు ఆగ్రహించకండి! బల్లవైసున్న
బిల్లుకాయితం బుట్టలో పడడం, దాని
స్థానే మరొక సంఖ్యతో కొత్తబాబితా
అవతరించడం యెలా సంభవించిందంటారు?
అంటూ సత్యాన్ని సరాసరి బైటపెట్టించా
లనే తలంపుతో నూటిగా అడిగాడు. అనం
తరం కాళయ్యగారు మాట్లాడారు. కాని
అది అడిగినదానికి సమాధానం మాత్రం
కాదు—

కాళ: అవన్నీ పరిజ్ఞానుకుని సమాధాన
పడవలినవాణ్ణి నేను, నీకెందుకయ్యా యీ
కంఠకోప? అయినా మనకెప్పుడు మాటల్లో
పనేమిటి? చేతిలు కావాలి!

పరశు: చేతులు కాలతున్నై మహాను
భావా, నీతుల చెట్టనించి ఆకులు తుంపుకు
రండి!

కాళ: ఇంతకాలం కలిసి విడిపోతు
న్నందుకు నాకూ విచారంగానే వున్నది.
కాని యేం చేస్తాం?—వారిలో వున్న విశే
షమే అది. వారి ధోరణి వారిదే గాని
యెదటివారి మాట వినించుకోరుగా!—

వై: నే నడిగినా లెక్కలు చూపకపోవడం నాయడల పెద్ద అపచారంగానే వున్నది.

పరమ: లెక్కలు చెప్పకపోవడం ఇక్కడి వారి కొక ఆచారంగా ఉన్నట్లున్నది—అయితే యేదో వొక దృఢ నిశ్చయానికి రావాలి గనక ముందు వచ్చేసి తిరగత ఇలా అన్నారు చెయలుగారు—

వై: అది లేనిచో నేను ఛార్జీ వప్పగించుకోనే మాట ఉన్నది.

గౌ: అసలు వారు అప్పగించే మాట ఉన్నా.

మా: ఈపక్షాన అప్పగిస్తే మనం విప్యతా మొక పన్నా—అనగానే శతభిషంతో యేదో జనాంతికంలో గొటిగి ప్రకాశంగా యిలా అన్నాడు కాశ్యపుగారు—

కాశ: లేకపోతే ఆ వాళ్ళే ఆయనకే ఈ ప్రకారం చేసిపోతాను.—వెంటనే ఆయన గారికి వంతపలికే బాధ్యత వైక చేసుకుని—

శత: కనక మన పాడే మావద్ద గురూరు చెబుతున్నందుకు నే నెంతో హృదయ భారం గో వీడ్కో లిస్తున్నాను— అన్నాడు.

పూర్వ: మీరందరూ కూడా అలాగే అనుకుంటారని భావిస్తున్నాను.

పరమ: అందరి మాటా అలా వుంచమని విన్నవిస్తున్నాను—మాట చిన్నదే అయినా వ్యక్తిత్వం ప్రదర్శించాలని అన్నట్లున్నాడు.

గౌ: అనుకుంటున్నాను అంతం కాబోయే కథాభాగానికి బిందువును కూర్చివట్టుగా ఇలా అంటించాడు—

గౌ: పుస్తకాల ఎక్కొంటులో నుండి చేసినందుకు విలపిస్తున్నాను.

వై: ఇదంతా యిలాగే కొనసాగితే నేనూ మరొకచోటికి బదిలీ చేయించుకోక తప్పదని విన్నవిస్తున్నాను.

శత: ఇంకా మాట్లాడవలసివ అంశాలు లేవు కనక సభ ముగించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను—అందుకు యొక్కరూ వాళ్ళకోకపోవడంవల్ల పరమరాం అసలు విషయంలోకి దిగాడు. మిగతా అందరూ తర్జన భర్జనల రూపంలో తుదివరకూ సంభాషణలు సాగించుకు పోతున్నారు.

పరమ: అసంపూర్తిగా ముగించి లేచి పోవడం సభా మర్యాదకొరతని పొయింట్ ఆఫ్ ఛార్జీ లేవదీస్తున్నాను.

మారీ: అయిదువందలకు వైగా పుస్తకాల ఎక్కొంటులో లాభం మిగిలివున్నా వారి కోత్యవం విరమించడానికి కారణమేమిటో తెల్పుమని నిగ్గదీస్తున్నాను.

వై: దాని వివరాలకోసమే నేనింతనేపట్టిం చి అభూరిస్తున్నాను.

పరమ: ఈ సంవత్సరం మిగులు నూట

పాతిక మాత్రం వున్నదని, వారీకోత్యవానికి కనీసం అయిదువందలయ్యారేదాకా ఖర్చవుతుందంటున్నారు. ప్రస్తుతం దందాలకు బయల్దేరినా మనయొడల సానుభూతితో గ్రామత్యాగవచ్చే బీమా లేదని వారీకోత్యవం విరమించామంటూ పెద్దలుచెప్పే కారణాలు, లేక భుంటిసాకులు ఎవ్వరినీ వొప్పించలేవంటాను. చేసిన ఖర్చులేవో లెక్కజూపకపోతే, ఇంటా బయటాకూడా చాలమందికి లెక్కలేకడం భాయమని హెచ్చరిస్తున్నాను—

గౌ: అసలు పీల్లలదగ్గించి వనూలైన యీ మొత్తంలో మిగిలిన లాభంనించి వాళ్ళకేమేనా దక్కందా? పెన్సిలు ముక్కైనా ప్రైజుగా కొనియిచ్చారా? ఇదికూడా రసీదులేని వనూళ్ళల్లో కలిసి అజాపనాలేక అడుగున పడిపోవలసిందేనా?

పూర్వ: మీ రనుకుంటున్నదంతా వట్టి భ్రమ. గిట్టనివాళ్ళ గుమ్మరారం ఫలితమే. అందులో దమ్మిడి యెవ్వరూ పంనుకోలేదని ఒట్టుచేసుకు చెబుతున్నాను.

వై: అయినప్పుడు అక్కొంటు చూపించడానికి యింత రాధాంత మేం దుకు? అదేదో నా మొహన పాత్రే ఛార్జీ వొప్పగించుకుందుమగదా!

శత: పుస్తకాలకని వనూలు చేసినంత మాత్రాన నూటికి నూరుపాళ్ళూ వారిచ్చిన పర్సంటేజిలో మిగులుతుం దనుకోవడం పొగపాటు. ఛార్జీలు, లగ్జీ, ఇవ్వన్నీ సరిజానుకోవద్దా? మిత్రుడు పూర్వార్థాద్ర అన్నట్లు గిట్టనివాళ్ళు కొందరు - దీనిలో సంబంధంలేని అసంబంధంగాను కూడా - గోరంతలు కొండంతలు చేసి చెబుతూ వుంటారు.

పరమ: అయ్యో మీరన్న లగ్జీలకే ఒకప్పుడు నూటపది ఖర్చైనదని బల్లమీద దిల్లుపెట్టి వ్యవహారం ఆలోచిస్తూ వుండడం కొందరు మాకారు. మొన్నాటికల్లా దానిని చింపి చిత్తుకాయితాల బట్టలో చేసి - ఆ మొదలకే మగో అరవైయైదు అధికంగా కలిపి ఇంకొకటి తయారు చేయించడంలోని ఆంతర్యం ఏమైవుంటుందంటారు. మా కళ్ళే మమ్మల్ని మౌనం జేరాయంటారా?

మారీ: దమ్మిడి అయినా పంచుకోలేదని జేవుడివైన ఒట్టుచేసుకు చెప్పినవారు దీనికేమంటారు...

గౌ: మరేమంటారులే “ప్రమాదో ధీమతా మపి”— ఇక్కడికి రాబోయేవారెవ్వరో ముందుగానే తెలుసుకుని కొందరు వారి సానుభూతి సంపాదించడానికి కనీసం రెండురోజులలో ఉత్తరం వ్రాసున్నట్లు గాగిగాడి తాజావర్తమానం! ఇది నిజమే అయితే యింటిస్తులు లంకకి చేలన్నట్లు,

ఇక్కడి వివరాలన్నీ వారికి వ్రాయడం సకలీ పరిపాలనకు వకాలత్తు యిప్పించుదామనేనా? మరేదైనా వున్నదంటారా?

మారీ: బోధవారు ఇక్కడికివస్తూ కిరీటం లేని రాజుగా వ్యవహరించడమని తమ కాజే శించినట్లు వారే వొక సందర్భంలో తమ నోటితో ఫలోక్తిగా చెప్పకున్నాడు కూడా.

గౌ: అయితే మగ్గ మనం సలిబలి అయి చావడం మెండుకా? మన పాత్ర లేమిటో కూడా నిర్ణయించుకోవడం ఉత్తమం కాదా?

శత: మొకవనించి తేరుకున్నట్లు—నాదరులు పొరబడుతున్నారు. ఆయనకి నాకూ దాదాపు పదేళ్ళ పరిచయం వున్నది. ఇక్కడ తనయేర్పాట్లు చెయ్యమని నాకు ముందుగా వ్రాశాడు. దానికి సమాధానం మాత్రమే వ్రావాలి.

కాశ: అబ్బా, ఉన్నట్టుండి యింత దూరం పోతున్నారయ్యా? జేనికీ, మనలో మనకీ లకలకలు!

పరమ: అంతేలేండి. యూనిఫారంగా జరిగినదానికి వొక్కడు కాదంటే మాత్రం ఆయ్యోజేముంది? కాకపోతే నోరూరుకోక.....

వై: అడుగుపూవుంటాను. ఇలాంటి సంస్థల్లో బాధ్యత వహించేకంటే యేదో వొక మారుమూల గ్రామం పోయి తగినంతలో పనిచూసుకుంటూ కృష్ణ, రామా అనుకోవడం మేలు.

గౌ: ఎక్కడికి పోయినా యింతే మన సుభావా! నా గడ్డిపరకంత అనుభవాన్ని పురస్కరించుమని చెప్పగలగిం చేమంటే, కొలిమిలేని యీ కార్తాణాల్లో సమ్మెట బోటులూ సుత్తిబెబ్బలూ సర్వదా పరిపాత్ర బోయినయ్యని—

మారీ: బాగా అన్నావోయ్ భావకవీ! కాగాపోగా కేతులు లెక్కలు ఏమి లేర్పివట్టు?

పరమ: సరిగా ఆస్పర్ వచ్చేదాకా మనం చెప్పించే నిజమనుకుందాం.

వై: నాకూ అదే వోస్తున్నది.

పరమ: వైవారొచ్చి అడిగేదాకా పాత్రాడు, ఆవైవ సయిత్రాడు. ఈలోగా మనకీ కొంత సామగ్రి బోగోతుండిగా!

శత: ఎప్పటిలాగే యివ్వారో కూడా గలభాచేసి, వారికంత నిరుత్సాహం కలిగించి కింకపర్చినందుకు నేనెంతో విచారిస్తున్నాను.

పూర్వ: నేనూ చాలా పరితపిస్తున్నాను.

పరమ: పాత్ర సమస్యలే పాతుకుపోయి పప్పుడు మనుషుల్లో కొత్తరకం లలా వస్తాయో? యుగాలు గడచినా మనదంతో

